

Szereg skarg zarejestrowanych pod numerem CHAP(2015) 2880

(2016/C 127/02)

Komisja Europejska otrzymała szereg skarg w sprawie domniemanego dyskryminującego opodatkowania pracowników transgranicznych w Słowenii. Komisja zarejestrowała otrzymane skargi pod numerem CHAP(2015) 2880.

Zważywszy na dużą liczbę otrzymanych skarg w tej sprawie i celem udzielenia szybkiej odpowiedzi zainteresowanym stronom, przy jak najbardziej efektywnym wykorzystaniu zasobów administracyjnych, Komisja opublikowała potwierdzenie otrzymania skargi w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* C 74 z dnia 26 lutego 2016 r., s. 26 oraz w internecie pod adresem: http://ec.europa.eu/eu_law/complaints/receipt/index_en.htm i w ten sam sposób publikuje swoją odpowiedź.

1. Skargi

Skargi dotyczą rzekomego nieproporcjonalnego opodatkowania w Słowenii dochodów pracowników transgranicznych zamieszkujących w Słowenii i pracujących w Austrii, co ich zdaniem stanowi naruszenie swobodnego przepływu osób i pracowników zagwarantowanego w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Wskazują oni, że muszą płacić dodatkowy podatek dochodowy w Słowenii, mimo że już zapłacili podatek dochodowy w Austrii. Skarżący twierdzą ponadto, że ze względu na to dodatkowe obciążenie podatkowe, które nie ma zastosowania do pracujących z nimi osób z innych państw członkowskich, znajdują się w gorszej sytuacji. Zwracają się także do Komisji o dokonanie przeglądu przepisów ustawowych Słowenii w tym względzie pod kątem ich zgodności z prawem UE, uregulowanie statusu podatników uzyskujących swoje dochody za granicą i dostosowanie tych przepisów ustawowych do przepisów innych państw członkowskich.

2. Sukcesy Komisji w eliminowaniu środków podatkowych dyskryminujących pracowników transgranicznych

Po pierwsze, należy zauważyć, że mobilność pracowników uznano za jeden z najważniejszych elementów sprzyjających wzrostowi gospodarczemu i stymulujących zatrudnienie w Europie. Przyczynia się ona również do osiągnięcia celów określonych w strategii gospodarczej „Europa 2020” na rzecz zatrudnienia i wzrostu oraz w komunikacie „W kierunku odnowy gospodarczej sprzyjającej zatrudnieniu”⁽¹⁾. Przeszkody fiskalne pozostają jednym z kluczowych czynników powstrzymujących ludzi przed podejmowaniem zatrudnienia w innym państwie członkowskim. Z tego powodu od 2012 r. Komisja prowadzi wnikliwą ocenę krajowych systemów podatków bezpośrednich, by ustalić, czy stawiają one w niekorzystnej sytuacji pracowników, którzy mieszkają i pracują w dwóch różnych państwach członkowskich⁽²⁾. W przypadkach, w których stwierdzono naruszenia swobód zagwarantowanych w Traktacie UE, Komisja zgłosiła je władzom krajowym i jeżeli nie podjęły one działań w celu skorygowania przepisów krajowych, wszczęła postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego. Dzięki działaniom Komisji niemal wszystkie krajowe przepisy podatkowe państw członkowskich dostosowano do prawa UE oraz wyeliminowano wiele naruszeń praw pracowników transgranicznych.

3. Ograniczone prawodawstwo UE w dziedzinie podatków bezpośrednich

W odniesieniu do skarg zgłoszonych w niniejszej sprawie Komisja przyjmuje do wiadomości sytuację opisaną w licznych pismach pracowników transgranicznych mieszkających w Słowenii i pracujących w Austrii. Uważa jednak, że nie doszło w tych przypadkach do dyskryminacji zakazanej prawem UE z następujących przyczyn.

Po pierwsze, na obecnym etapie rozwoju prawa UE jej prawodawstwo w dziedzinie podatków bezpośrednich jest ograniczone. Przy braku harmonizacji dziedzina podatków bezpośrednich (obejmująca zawieranie i egzekwowanie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania) zasadniczo wchodzi w zakres kompetencji państw członkowskich. Przy wykonywaniu tych kompetencji państwa członkowskie muszą jednak przestrzegać swoich zobowiązań wynikających z TFUE zgodnie z wykładnią Trybunału Sprawiedliwości UE. Państwa członkowskie nie mogą dyskryminować ze względu na przynależność państwową ani tworzyć lub utrzymywać sytuacji dyskryminujących obywateli innych państw członkowskich, w tym także swoich własnych, którzy korzystają ze swobody przemieszczania się zapisanej w TFUE. Nie mogą też w sposób nieuzasadniony lub nieproporcjonalny ograniczać tych swobód.

Po drugie, nie istnieje prawodawstwo unijne, które określałoby jedno państwo opodatkowania w przypadkach, gdy podatek ma powiązania podatkowe z kilkoma państwami członkowskimi, jak ma to miejsce w przedmiotowej sytuacji. Przypisanie praw do opodatkowania następuje w ramach umów o unikaniu podwójnego opodatkowania zawieranych dwustronnie przez państwa członkowskie. Stosowanie i wykładnia tych umów nie są regulowane prawem UE. Państwa członkowskie zachowują zatem swobodę określania kryteriów wykonywania swoich praw podatkowych i kompetencję w tym zakresie. Należy dodać, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE podwójne opodatkowanie nie jest sprzeczne z prawem UE⁽³⁾.

⁽¹⁾ COM(2012) 173 final z 18.4.2012.

⁽²⁾ Zob. komunikat prasowy Komisji IP/12/340 dostępny na stronie: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-340_pl.htm

⁽³⁾ Zob. sprawy C-128/08 Damseaux i C-67/08 Block.

Po trzecie, w międzynarodowym prawie podatkowym istnieje zasada, zgodnie z którą tzw. państwo siedziby (Słowenia, w tym przypadku) zazwyczaj opodatkowuje dochody swoich rezydentów ze wszystkich źródeł, w tym dochody uzyskane w tzw. państwie źródła dochodu (Austrii, w tym przypadku), a następnie udziela ulgi od należnego podatku krajowego z tytułu tego zagranicznego dochodu. Dokonuje się tego na jeden z następujących sposobów: (i) dochód zagraniczny nie jest opodatkowywany ponownie (nie bierze się go w ogóle pod uwagę – jest to tzw. metoda wyłączenia pełnego – lub uwzględnia się go jedynie w celu określenia stawki opodatkowania – metoda wyłączenia z progresją) lub (ii) dochód ten uznaje się w celu określenia podatku należnego na podstawie przepisów krajowych, a następnie od całkowitej kwoty podatku należnego odlicza się podatek faktycznie nałożony za granicą (metoda zaliczenia). Trybunał Sprawiedliwości UE uznał, że obie te metody unikania podwójnego opodatkowania są zgodne z prawem UE ⁽¹⁾.

Podsumowując, z uwagi na wspomniany brak harmonizacji opodatkowania dochodów w UE, państwa członkowskie zachowują kompetencję do określenia kryteriów zarówno, jeśli chodzi o rozdział ich odpowiednich uprawnień podatkowych, jak i wybór metody stosowania ulgi z tytułu podwójnego opodatkowania.

4. Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania między Słowenią a Austrią ⁽²⁾

Kiedy słoweński rezydent podatkowy jest zatrudniony w Austrii, kraj ten ma prawo do opodatkowania uzyskanych tam dochodów. Na mocy art. 15 ust. 1 wspomnianej konwencji o unikaniu podwójnego opodatkowania Słowenia zachowała jednak także swoje prawo do opodatkowania dochodów swoich rezydentów podatkowych uzyskanych z „pracy zależnej” wykonywanej w Austrii. Ponieważ zarówno Słowenia, jak i Austria mogą opodatkowywać dochody z tytułu pracy, mogą one być opodatkowane w obu krajach. W Słowenii unika się jednak podwójnego opodatkowania dzięki zapisom zawartym w art. 24 ust. 2 konwencji, który stanowi, że: *jeżeli rezydent słoweński uzyskuje dochód [...], który, zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy, może podlegać opodatkowaniu w Austrii, Słowenia zezwala na odliczenie od podatku dochodowego rezydenta kwoty równej podatki zapłaconemu w Austrii*. Konwencja stanowi zatem, że w celu uniknięcia podwójnego opodatkowania Słowenia stosuje metodę zaliczenia wyjaśnioną powyżej.

W związku z tym jeżeli podatek należny w Austrii jest niższy niż odpowiedni podatek w Słowenii, podatnik zawsze będzie musiał zapłacić różnicę. Wskutek tego suma podatków zapłaconych w Austrii i Słowenii będzie taka sama jak w przypadku, gdyby podatnik płacił podatek tylko w Słowenii. Podatnik nie jest zatem w gorszej sytuacji, niż gdyby uzyskiwał wszystkie swoje dochody z pracy w Słowenii. Oznacza to, że nie dochodzi w tym przypadku do naruszenia swobody przepływu pracowników.

Ze wspomnianego braku harmonizacji przepisów dotyczących opodatkowania dochodów w UE oraz z utrwalonego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości wynika również, że fakt zawarcia przez inne państwa członkowskie umów w sprawie unikania podwójnego opodatkowania z Austrią, które różnią się od umowy ze Słowenią i w których przewidziano inny sposób przypisania praw do opodatkowania lub metodę wyłączenia jako sposób unikania podwójnego opodatkowania, nie stanowi naruszenia prawa UE przez Słowenię ani żadne inne państwo członkowskie.

5. Proponowane zamknięcie akt sprawy

Biorąc pod uwagę omówione powyżej względy, służby Komisji zamkną akta sprawy, o ile w ciągu czterech tygodni od publikacji niniejszego zawiadomienia nie otrzymają od skarżących nowych informacji, które uzasadniałyby dalszą analizę skargi.

⁽¹⁾ Zob. sprawa C-336/96 Gilly.

⁽²⁾ Konwencja między Republiką Austrii a Republiką Słowenii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w odniesieniu do podatków dochodowych i podatków od majątku zawarta dnia 1 października 1997 r., obowiązująca od dnia 1 lutego 1999 r.